

Dosarul nr. 2ra-2183/17

Instanța de fond: Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău – Gh. Bîrnaz

Instanța de apel: CA Chișinău – M. Guzun, Iu. Cotruță, N. Simciuc

DECIZIE

20 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președinte ședinței, judecătorul
judecători

Iulia Sîrcu,
Ion Druță, Mariana Pitic,
Luiza Gafton, Maria Ghervas,

examinând recursurile declarate de către xxxxx, yyyyy, de către Rodica Ovcearenco, Elena Ionel, Marinela Zubarciuc reprezentate de avocatul Valentin Găină și de către Nicolai Kiskin,

în cauza civilă la acțiunea lui xxxxx și yyyyy împotriva Insituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic Municipal de Copii nr. 1”, Ministerului Sănătății, Direcției sănătate al Consiliului municipal Chișinău, intervenienți accesorii Rodica Ovcearenco, Elena Ionel, Marinela Zubarciuc, Nicolai Kiskin cu privire la repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din data de 04 iulie 2017, prin care s-au respins apelurile declarate de către xxxxx, yyyyy, Insituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic Municipal de Copii nr. 1”, Rodica Ovcearenco, Elena Ionel, Marinela Zubarciuc și Nicolai Kiskin, s-a menținut hotărârea Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din data de 05 februarie 2016,

C O N S T A T Ă :

xxxxx și yyyyy la data de 23 iunie 2008 s-au adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva Insituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic Municipal de Copii nr. 1” (*în continuare IMSP „Spitalul Clinic Municipal de Copii nr. 1”*), Rodicăi Ovcearenco, Elenei Ionel, Marinelei Zubarciuc, Nicolai Kiskin cu privire la încasarea în mod solidar a prejudiciului material cheltuieli de înmormântare în sumă de 16 527,38 lei și a prejudiciului moral în mărime de 2 000 000 lei, precum și încasarea de la Nicolai Kiskin a prejudiciului moral în sumă de 500 000 lei. (f.d. 1-2, vol. I)

În motivarea cererii reclamanții au indicat, că la data de 30 august 2007 fiica lor zzzzz, născută la data de xxxxx în urma unui acces convulsiv, a fost internată în secția reanimare a IMSP „Spitalul Clinic Municipal de Copii nr. 1”. La internare starea copilului a fost apreciată foarte gravă.

Medicii IMSP „Spitalului Clinic Municipal de Copii nr. 1” au stabilit incorect diagnosticul clinic, au aplicat greșit tratamentul, nu au supravegheat adecvat evoluția bolii. Astfel, în urma acțiunilor neglijente a medicilor Rodicăi Ovcearenco, Elenei

Ionel, Marinelei Zubarciuc și lui Nicolai Kiskin, prin aprecierea greșită a diagnosticului și administrarea unui tratament neadecvat, starea de sănătate a copilului s-a înrăutățit, copilul a intrat în stare de comă, iar la data de 27 septembrie 2007 a decedat.

Pe toată perioada în care s-a aflat copilul în spital în stare de comă, șeful secției Nicolai Kiskin a avut un comportament deontologic incorect față de părinții copilului, somându-i să renunțe la lupta pentru viața copilului. Prin acțiunile sale medicul Nicolai Kiskin le-a cauzat un prejudiciu moral, pe care l-au estimat la suma de 500 000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 03 iunie 2011 acțiunea lui xxxxx și yyyyy a fost admisă parțial, s-a încasat de la IMSP „Spitalul Clinic Municipal de Copii nr. 1” în beneficiul lui xxxxx și yyyyy cu titlul de prejudiciu moral suma de 60 000 lei. În rest, acțiunea a fost respinsă, ca nefondată. (f.d. 19, 20-24, vol. III)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2011, s-au admis apelurile declarate de către xxxxx, yyyyy și IMSP „Spitalul Clinic Municipal de Copii nr. 1”, s-a casat hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 03 iunie 2011, cu restituirea pricinii spre rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată. (f.d. 52, 53- 60, vol. III)

Ulterior, prin cererea de modificare și concretizare a cerințelor din data de 16 martie 2013 xxxxx și yyyyy și-au înaintat pretențiile împotriva IMSP „Spitalul Clinic Municipal de Copii nr. 1”, Ministerului Sănătății, Direcției sănătate al Consiliului municipal Chișinău, intervenienți accesorii Rodica Ovcearenco, Elena Ionel, Marinela Zubarciuc, Nicolai Kiskin cu privire la încasarea în mod solidar de la copârâți a prejudiciului material în sumă de 16 527,38 lei și a prejudiciului moral în mărime de 2 000 000 lei, precum și încasarea de la Nicolai Kiskin a prejudiciului moral în sumă de 500 000 lei. (f.d. 77, vol. III)

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 05 februarie 2016 acțiunea lui xxxxx și yyyyy a fost admisă parțial, s-a încasat de la IMSP „Spitalul Clinic Municipal de Copii nr. 1” în beneficiul lui xxxxx și yyyyy suma de 65 000 lei cu titlul de prejudiciu moral, suma de 16 527,38 lei cu titlul de prejudiciu material suportat pentru serviciile funerare. În rest cerințele reclamanților xxxxx și yyyyy împotriva IMSP „Spitalul Clinic Municipal de Copii nr. 1”, intervenienților accesorii Rodicăi Ovcearenco, Elenei Ionel, Marinelei Zubarciuc și lui Nicolai Kiskin s-au respins ca neîntemeiate. S-au respins ca fiind tardive cerințele reclamanților xxxxx și yyyyy împotriva Ministerului Sănătății, Direcției sănătate a Consiliului municipal Chișinău. (f.d. 215,222-227, vol.III)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 04 iulie 2017 a respins apelurile declarate de către xxxxx, yyyyy, IMSP „Spitalul Clinic Municipal de Copii nr. 1”, Rodica Ovcearenco, Elena Ionel, Marinela Zubarciuc și Nicolai Kiskin, a menținut hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din data de 05 februarie 2016. (f.d. 186,187-210, vol. IV)

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la data de 11 septembrie 2017 Nicolai Kiskin a depus recurs împotriva deciziei, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii ca fiind nefondate sau remiterea cauzei la rejudecare. (f.d. 24-28, vol. V) În motivarea recursului recurentul a indicat, că instanța de apel a examinat cauza neobiectiv, fiind reținute doar argumentele și probele

prezentate de către reclamanți, drept consecință a aplicat eronat normele de drept material. Menționează, că a avut un comportament corect cu părinții copilului și că incorect a fost sancționat disciplinar.

La data de 28 septembrie 2017 Rodica Ovcearenco, Elena Ionel, Marinela Zubarciuc, reprezentate de avocatul Valentin Găină, au contestat-o cu recurs, prin care au solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii. (f.d. 3-8, vol.V) În motivarea recursului recurenții au indicat, că instanțele de judecată au dat o apreciere eronată probelor prezentate, iar concluziile expuse sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, prin urmare au fost aplicate incorect normele de drept material. Recurenții pretind că tratamentul copilului a fost adecvat, că decesul a survenit ca urmare a maladiei netratate anterior, precum și faptul că incorect au fost sancționați disciplinar.

xxxxx și yyyyy la data de 12 octombrie 2017 au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care au solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea acțiunii. În motivarea recursului recurenții au indicat dezacordul cu hotărârile adoptate, instanțele de judecată nu au ținut cont de practica deja stabilită pe cauze similare și de cuantumul prejudiciului dispus spre încasare, ori suma acordată nu acoperă suferințele morale în urma pierderii copilului.

În conformitate cu art. 434, alin. 1) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La caz, recursurile depuse la data de 11 septembrie 2017, 28 septembrie 2017 și 12 octombrie 2017 se consideră a fi depuse în interiorul termenului legal, ori din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul comunicării deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2017, aceasta a fost expediată participanților la proces prin intermediul oficiului poștal la data de 20 iulie 2017. (f.d. 134)

În conformitate cu art.445, alin.1, lit. e) CPC instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să modifice decizia instanței de apel și/sau hotărârea primei instanțe.

În speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursurile declarate de către Rodica Ovcearenco, Elena Ionel, Marinela Zubarciuc reprezentați de avocatul Valentin Găină și Nicolai Kiskin sunt neîntemeiate și pasibile de respins, iar recursul depus de către xxxxx și yyyyy întemeiat și care urmează să fie admis din considerentele ce preced.

xxxxx și yyyyy s- au adresat cu cerere de chemare în judecată, prin care au solicitat repararea prejudiciului material cheltuieli de înmormântare în sumă de 16 527,38 lei și a prejudiciului moral în mărime de 2 000 000 lei, precum și încasarea de la Nicolai Kiskin a prejudiciului moral în sumă de 500 000 lei. (f.d. 1-2, vol. I)

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 05 februarie 2016, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din data de 04 iulie 2017 acțiunea lui xxxxx și yyyyy a fost admisă parțial, s-a încasat de la IMSP „Spitalul Clinic Municipal de Copii nr. 1” în beneficiul lui xxxxx și yyyyy suma de 65 000 lei cu titlul de prejudiciu moral, suma de 16 527,38 lei cu titlul de prejudiciu material suportat pentru serviciile funerare. În rest pretențiile au fost respinse.

Instanțele ierarhic inferioare corect au stabilit circumstanțele raportului juridic litigios și anume, că la data de 30 august 2007, ora 22:40 copilul zzzzz a fost internată

la IMSP „Spitalul Clinic Municipal de Copii nr. 1”, în secția nr. 1 de reanimare în stare foarte gravă, cu febră 40°C, cu accese de convulsii, ce se repetau periodic.

La data de 31 august 2007, ora 09:30 copilul zzzzz a fost transferată în secția nr. 3 a IMSP „Spitalul Clinic Municipal de Copii nr. 1” de către medicul de gardă Rodica Ovcearenco, fiind stabilită starea gravă dar stabilă, iar la data de 02 septembrie 2007 a fost transferată în secția de reanimare, în legătură cu înrăutățirea stării de sănătate cu BBBB fapt confirmat prin copia fișei medicale a copilului zzzzz. (f.d. 110-115, Vol. II)

La data de 29 septembrie 2007 zzzzz a decedat în secția reanimare a IMSP „Spitalul Clinic Municipal de Copii nr. 1”, cauza directă a decesului fiind BBBB, fapt confirmat prin certificatul medical constatator al decesului nr. 144 din 27 septembrie 2007 și certificatul de deces DC-IV 0494818 din 28 septembrie 2007. (f.d. 10, 11, vol. I)

Astfel, la caz s-a constatat, că copilul zzzzz în perioadă de la 30 august 2007 până la data decesului 27 septembrie 2007 a fost internată în IMSP „Spitalul Clinic Municipal de Copii nr. 1” în stare gravă, părinții acesteia xxxxx și yyyyy pretind la încasarea despăgubirilor, invocând tratamentul neadecvat stabilit și acordat copilului zzzzz, care a dus la înrăutățirea stării de sănătate și ca urmare decesul acesteia.

Atât medicii, cât și IMSP „Spitalul Clinic Municipal de Copii nr. 1” infirmă faptul stabilirii incorecte a diagnosticului, a tratamentului și acordarea asistenței medicale necorespunzătoare, iar faptul supravegherii pacientei de către medicii spitalului nu probează prezența legăturii cauzale între decesul pacientului zzzzz și vinovăția medicilor în acordarea asistenței medicale necuvenite.

Prin urmare, pentru stabilirea și încasarea despăgubirilor urmează de stabilit dacă pacientei zzzzz i s-a acordat tratament și asistența medicală necesară.

Colegiul remarcă, că viața este valoarea cea mai de preț și asistența medicală este implementată pentru salvarea vieții și creșterii calității acesteia. Asistentul medical în activitatea sa urmează să se conducă după anumite norme de deontologie, care implică o totalitate de obligații pe care trebuie să le îndeplinească în desfășurarea activității sale. Aceste norme de deontologie implică depunerea întregii diligențe care să aibă ca scop, de dorit și ca rezultat păstrarea și salvarea vieții omenești.

În speță, s-a stabilit cu certitudine că comportamentul lucrătorilor medicali nu a corespuns deontologiei profesionale, ori copilului zzzzz nu i s-a acordat asistența medicală necesară, fapt confirmat prin nota informativă, efectuată în baza dispoziției Ministerului Sănătății nr.413 din 18 octombrie 2007, prin care s-a constatat, că copilul zzzzz a suportat o BBBB.

Cauza evoluției extrem de grave a bolii: BBBB.

Fiind spitalizat copilul în zilele de odihnă, nu a fost supravegheat la nivel și la timp, însă, convulsiile ce indică afectarea creierului, au necesitat tratament fără întârziere.

Diagnosticul clinic nu corespunde diagnosticului morfopatologic în întregime, s-a confirmat divergență parțială a diagnosticului.

Diagnosticul paraclinic: nu s-a repetat radiograma pulmonară și consultația ORL; BBBB.

Antibioticoterapia, cel mai important principiu de tratament în asemenea cazuri, a fost inițiată corect, cu doze corespunzătoare (sulfooperazon și cloramfenicol) în lipsa agentului cauzal. Însă, era necesar de revăzut mai devreme, deoarece a fost inefficientă

- boala progresează. În următoarele zile (09 septembrie 2007 – 14 septembrie 2007) antibioticele nu au fost asociate și schimbate (la 2-3 zile). Au fost comise unele erori în tratamentul edemului cerebral. Nu s-a măsurat tensiunea intracraniană (3 punctii), s-a măsurat o singură dată tensiunea arterială, s-a putut aprecia tensiunea de perfuzie cerebrală.

Pentru tratamentul corect medicii neuropatologi și reanimatologi trebuia să aprecieze tensiunea arterială medie. Terapia cu corticosteroizi trebuia suspendată mai devreme.

Totodată, s-au depistat și erori la organizarea asistenței medicale și anume: copilul a fost transferat din secția reanimare în secția nr. 3 prematur, fără decizia consiliului medical (reanimatolog și șef secție nr. 3), unde s-a aflat 2 zile, fiind supravegheat numai de medicul de gardă pe staționar.

Medicul de gardă reanimatologul nu a recunoscut semnele de gravitate a bolii (hipertermia, voma repetată, convulsiile, agitațiile și neliniștea). Toate acestea au fost indicații ca pacientul să nu fie transferat în secția de maladii respiratorii pe 2 zile.

Medicul neurolog nu a recomandat electroencefalografia, mai ales că pacientul făcea convulsii repetate. Nu a fost organizat un consiliu medical cu implicarea specialiștilor infecționist, neurolog, imunolog, în frunte cu directorul clinicii. Nu a fost organizată consultația infecționistului pediatru. (f.d. 51- 56, vol. I)

Urmare a celor constatate de către comisia curativă de control la examinarea cazului de deces a copilului zzzzz, IMSP „Spitalul Clinic Municipal de Copii nr. 1” a emis ordinul nr. 55 din 01 noiembrie 2007 cu privire la unele incorectitudini comise în conduita clinică de diagnostic și tratament al copilului decedat zzzzz, prin care medicului reanimatolog Rodicăi Ovcearenco i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de „muștrare aspră”, medicului reanimatolog Marinela Zubarciuc și medicului pediatru Ludmila Munteanu le-a fost aplicate sancțiuni disciplinare sub formă de „muștrare”, Elena Ionel – a fost atenționată asupra infuziei neargumentate administrate și nemonitorizării ei în timpul serviciului pe spital din 02 septembrie 2007, șeful secției de reanimare și terapie intensivă Nicolai Kiskin i s-a aplicat sancțiunea disciplinară „muștrare”. (f.d. 57-58, vol. I)

De asemenea, potrivit raportului întocmit de către recenzentul Ala Donos, conferențiar – universitar s-a stabilit, că diagnosticul clinic stabilit pacientei zzzzz, parțial diferă de cel patologic anatomic. În îndeplinirea actelor medicale nu se suspectează starea septică, deficiența imună posibil secundară, nu este diagnosticată BBBB. Acțiunile medicilor nu sunt întotdeauna argumentate (examinării de laborator, paraclinice, puncție lombară), deși acordul părinților este, nu se argumentează perfuziile și nu se protocolizează starea pacientului în timpul perfuziilor.

Copilul a fost transferat în secția nr. 3 neargumentat, precoce. S-a transferat tardiv în secția de terapie intensivă. Neargumentat a fost perfuzia cu ringher, care a fost picurat prea repede, după care a urmat înrăutățirea stării generale și coma se transferă în terapie intensivă.

Copilul, aflat la evidența neurologului, internat de urgență medicală, cu convulsii, necesită examinarea neurologică cât mai devreme, până la comă. Medicii din terapia intensivă au o pregătire medicală bună, dar consideră că copiii trebuie examinați în consiliu la solicitarea șefului de secție și a medicilor reanimatologi mai precoce, spre binele pacientului. Cazul de deces al zzzzz, aflat la tratament 28 zile/pat în clinică este condiționat reversibil în situația dată. (f.d. 60-66, vol. I)

Argumentul medicilor Rodica Ovcearenco, Elena Ionel, Marinela Zubarciuc, Nicolai Kiskin și a IMSP „Spitalul Clinic Municipal de Copii nr. 1” precum că la caz, nu s-a probat vina exclusivă a medicilor, iar probele prezentate la materialele dosarului sunt niște presupuneri asupra cazului de deces a copilului zzzzz, nefiind stabilită cu certitudine vina medicilor, fapt confirmat și prin raportul de expertiză medico-legală nr. 217 din 16 noiembrie 2010, nu poate fi reținut de instanța de recurs și care corect a fost respins de instanțele de judecată ierarhic inferioare. Concluziile expertitor expusă în raportul de expertiză medico-legală se bazează pe aprecierea corectitudinii tratamentului în dependență de diagnoza stabilită de medici, fără constatarea faptului că diagnoza a fost stabilită incorect. Mai mult ca atât, raportul de expertiză medico – legală contravine altor probe prezentate la materialele dosarului, acesta nefiind obligatoriu pentru instanța de judecată, fiind apreciat în conformitate cu prevederile art. 130 CPC.

Potrivit art. 5, alin. 1, al Legii nr.263-XVI din data de 27 octombrie 2005 cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului, pacientul are dreptul la [...] securitatea vieții personale, integritate fizică, psihică și morală, cu asigurarea discreției în timpul acordării serviciilor de sănătate; reducere a suferinței și atenuare a durerii, provocate de o îmbolnăvire și/sau intervenție medicală, prin toate metodele și mijloacele legale disponibile, determinate de nivelul existent al științei medicale și de posibilitățile reale ale prestatorului de servicii de sănătate; despăgubire a daunelor aduse sănătății, conform legislației [...].

Prin urmare, la caz, s-a constatat că copilului zzzzz nu i s-a acordat asistență medicală oportună și efectivă, astfel, încât să-i amelioreze durerile provocate de îmbolnăvire sau să vindece starea pacientei.

Aici, instanța de recurs menționează prevederile art. 17 al Legii nr. 264- XVI din 27 octombrie 2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic, medicul este obligat: să respecte cu strictețe drepturile și interesele legitime ale pacientului; [...] să asigure tratamentul până la însănătoșirea pacientului sau până la trecerea lui în îngrijirea unui alt medic[...].

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră corectă concluzia instanțelor de judecată ierarhic inferioare cu privire la întrunirea condițiilor răspunderii IMSP „Spitalul Clinic Municipal de Copii nr. 1” pentru eroarea medicală comisă de medicii Rodica Ovcearenco, Elena Ionel, Marinela Zubarciuc și Nicolai Kiskin la aprecierea diagnosticului, administrarea tratamentului și înrăutățirii stării de sănătate a copilului și ca urmare decesul zzzzz.

În conformitate cu prevederile art. 1398, alin. 1 și 2 al Codului Civil „cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege”.

Potrivit art. art. 1419 alin. 1, lit. c) Codul Civil în cazul decesului persoanei ca urmare a vătămării grave a integrității corporale sau a altei vătămări a sănătății, dreptul la despăgubire îl au: unul dintre părinții, soțul sau un alt membru al familiei defunctului, indiferent dacă este apt pentru muncă sau nu, care nu lucrează și îngrijește de copiii, frații și surorile care erau întreținuți de defunct și care nu au împlinit vârsta de 14 ani sau care, deși au împlinit o astfel de vârstă, au nevoie de îngrijire din cauza sănătății, conform avizului organelor medicale abilitate.

Răspunderea delictuală se naște, prin încălcarea unor drepturi absolute ale persoanei vătămate, la caz dreptul la viață și sănătate. Pentru apariția răspunderii delictuale este necesar să fie întrunit următoarele condiții: prejudiciul, fapta ilicită, raportul causal dintre faptă și prejudiciu și vinovăția, lipsa unei condiții, exclude răspunderea delictuală.

Prin urmare, la caz sunt prezente elementele răspunderii delictuale, ori instituția medicală ca garant al statului nu a întreprins toate măsurile necesare pentru tratarea și protejarea dreptului la viață a copilului zzzzz, fapt probat prin materialele dosarului, prejudiciul se manifestă prin cheltuielile suportate de către părinții copilului xxxxx, yyyyy, estimat la suma de 16 527,38 lei.

Legătura causală între fapta și prejudiciu rezultă din neacordarea de către IMSP „Spitalul Clinic Municipal de Copii nr. 1” a asistenței medicale efective pacientului zzzzz, care a dus la decesul acesteia.

O ultimă condiție de apariție a răspunderii delictuale este vinovăția, care de asemenea și-a găsit confirmare în prezentul litigiul, ori medicii Rodica Ovcearenco, Elena Ionel, Marinela Zubarciuc și Nicolai Kiskin, prin ordinul nr. 55 din 01 noiembrie 2007 au fost atrași la răspundere disciplinată pentru faptele comise de către aceștia la tratarea copilului zzzzz.

Colegiul menționează, că lucrătorii medicali urmau să întreprindă toate măsurile specifice profesiei lor, indiferent de faptul dacă aceasta ar duce la salvarea vieții pacientului, prelungirea vieții pe o durată mai scurtă și/sau mai lungă sau ar duce la tratarea pacientului. Important este ca lucrătorul medical să depună toată diligența în exercitarea activității sale. În speță, însă se înregistrează o tactică lipsită de deontologie eticii profesionale a medicilor Rodica Ovcearenco, Elena Ionel, Marinela Zubarciuc și Nicolai Kiskin, fapt ce a dus la decesul copilului zzzzz.

Conform art. 1423 Cod Civil mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensație poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

În acest sens, este de menționat, că unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire.

În temeiul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale acest criteriu se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit.

Cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificate pentru victimele daunelor.

Prin urmare, instanța de recurs consideră, că instanțele de judecată ierarhic inferioare au stabilit greșit cuantumul prejudiciului moral în mărime de 65 000 lei, fiind unul mic în raport cu caracterul și gravitatea suferințelor părinților copilului zzzzz, care a decedat în urma tratamentului stabilit și acordat neadecvat, fiind internată IMSP „Spitalul Clinic Municipal de Copii nr. 1”.

Aici, instanța de recurs, amintește prevederile art. 2 al Convenției europene a Drepturilor Omului, care impune în obligația statul de a - și realiza obligația pozitivă întru asigurarea dreptului la viață. Obligație pozitivă, care ar trebui să fie interpretate

ca aplicându-se în contextul oricărei activități, fie ea publică sau nu, de natură să pună în discuție dreptul la viață. Este cazul, de exemplu, în domeniul sănătății, în ceea ce privește acțiunile sau inacțiunile personalului medico-sanitar [Dodov, citată anterior, pct.70, 79-83 și 87, Vo împotriva Franței (MC), nr. 53924/00, pct. 89-90, CEDO 2004-VIII, cu referințele ulterioare], statele trebuie să instituie un cadru legislativ care să impună spitalelor, indiferent că sunt publice sau private, adoptarea de măsuri adecvate care să asigure protejarea vieții pacienților [Calvelli și Ciglio împotriva Italiei (MC), nr.32967/96, pct. 49, CEDO 2002-1]). Această obligație se aplică în special în următoarele cazuri: atunci când capacitatea pacienților de a avea grijă de ei înșiși este limitată {Dodov, citată anterior, pct. 81); în contextul gestionării activităților periculoase [Oneryildiz împotriva Turciei (MC), nr. 48939/99, pct.71, CEDO 2004-XII]. Având în vedere importanța protecției acordate de art. 2, Curtea trebuie să examineze, într-un mod extrem de atent, cazurile în care s-a produs moartea și să ia în considerare nu doar actele funcționarilor statului, ci, deopotrivă, toate circumstanțele cauzei.

Raportând circumstanțele prezentei spețe la practica CEDO enunțată, instanța de recurs consideră suma de 200 000 lei pentru repararea prejudiciului moral cauzat părinților xxxxx și yyyyy în urma decesului copilului zzzzz ca urmare a neacordării unui tratament și asistența medicală necesară constituie o satisfacție echitabilă suferințelor psihice suportate de către aceștia.

În aceste circumstanțe, având în vedere principiul compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, instanța de recurs consideră că prejudiciul moral cauzat lui xxxxx și yyyyy urmează a fi majorat de la 65 000 lei la 200 000 lei.

În conformitate cu art. 419, art. 445, al. 1, lit. e) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Se resping recursurile declarate de către Rodica Ovcearenco, Elena Ionel, Marinela Zubarciuc reprezentate de avocatul Valentin Găină și de către Nicolai Kiskin.

Se admite recursul declarat de către xxxxx și yyyyy.

Se modifică decizia Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2017 și hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 05 februarie 2016 în cauza civilă la acțiunea lui xxxxx și yyyyy împotriva Instituției Medico- Sanitare Publice „Spitalul Clinic Municipal de Copii nr. 1”, Ministerului Sănătății, Direcției sănătate al Consiliului municipal Chișinău, intervenienți accesorii Rodica Ovcearenco, Elena Ionel, Marinela Zubarciuc, Nicolai Kiskin cu privire la repararea prejudiciului material și moral după cum urmează:

Se majorează suma prejudiciului moral încasată din contul Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic Municipal de Copii nr. 1” în beneficiul lui xxxxx și yyyyy de la 65 000 (șaizeci și cinci mii) lei la 200 000 (două sute mii) lei.

În rest decizia Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2017 și hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 05 februarie 2016 se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președinte ședinței, judecătorul

Julia Sîrcu

Judecători

Ion Druță

Mariana Pitic

Luiza Gafton

Maria Ghervas